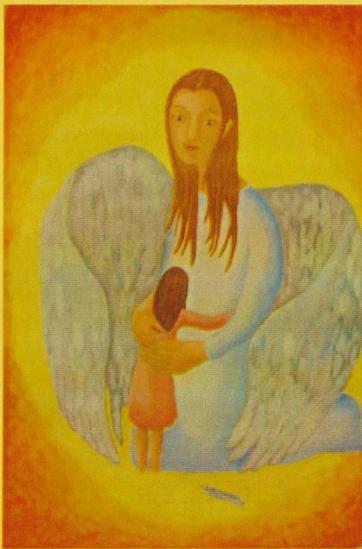

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

Навчально-науковий інститут
соціально-педагогічної та мистецької освіти

**ХУДОЖНЯ КУЛЬТУРА І ОСВІТА:
ТРАДИЦІЇ, СУЧASNІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВИ**

**МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
(м.Мелітополь, 24-25 жовтня 2013 року)**

УДК: 168.522:7.072.2:378.1:78(063)
ББК: 71.4 (0)
Х 98

Друкується згідно з рішенням Вченої ради
Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана
Хмельницького протокол №3 від 8.10.2013 р.

Художня культура і освіта: традиції, сучасність, перспективи:
Матеріали міжнародної науково-практичної конференції
X 98 (м. Мелітополь, 24-25 жовтня 2013 р.) / Відпов.ред. Н.А.Сегеда. –
Мелітополь: Видавництво Мелітопольського державного педагогічного
університету імені Богдана Хмельницького, 2013. — 135 с.

ISBN 978-617-7055-20-3

У збірнику висвітлено погляди сучасних представників науково-педагогічної думки в галузі мистецтва з питань щодо теоретико-методологічних зasad художньої культури, теорії і практики мистецької освіти, проблем і специфіки художньої культури сьогодення, спадкоємності епох; формування музично-педагогічного професіоналізму і професійної майстерності вчителів мистецтва та інноваційні тенденції в галузі різнопривісової мистецької освіти. Окреслені проблеми порушували учасники Міжнародної науково-практичної конференції "Художня культура і освіта: традиції, сучасність, перспективи".

Матеріали конференції будуть цікавими для студентів факультетів мистецького спрямування, магістрантів, аспірантів, вчителів і викладачів мистецьких дисциплін.

Відповідальність за наукову коректність і оригінальність текстів несуть їх автори.

ISBN 978-617-7055-20-3

УДК: 168.522:7.072.2:378.1:78(063)
ББК: 71.4(0)
© Н.А.Сегеда, 2013
© Видавництво Мелітопольського
державного педагогічного
університету імені Богдана
Хмельницького, 2013

ЗМІСТ

1. Аліксійчук О.С. ОЛЕКСАНДР ДЗБАНІВСЬКИЙ – ВИДАТНИЙ ДІЯЧ УКРАЇНСЬКОЇ ОСВІТИ І КУЛЬТУРИ ПОЧАТКУ ХХ СТ.	6
2. Андрієвська Н.Ф. ДИТАЧЕ ДОЗВІЛЯ ЯК РЕСУРС МУЗИЧНО-СТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ І ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ.....	8
3. Андрієвський Б.М. РЕЛГІЙНО-ОБРЯДОВА І НАРОДНА ПІСЕННІСТЬ КРИМСЬКИХ ТАТАР ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ЕТНІЧНОЇ КУЛЬТУРИ.....	10
4. Андрієвський Ф.Р. ПРИРОДНИЧО-ІСТОРИЧНА ПАМ'ЯТКА ПРИАЗОВ'Я ЗАПОВІДНИК "КАМ'ЯНА МОГИЛА" В КОНТЕКСТІ СУЧASNІХ ТУРИСТИЧНИХ КРОСКУЛЬТУРНИХ КОМУНІКАЦІЙ.....	12
5. Антоненко О.М. ПРОВІДНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ АМАТОРСЬКОЇ ХОРОВОЇ КУЛЬТУРИ ЗАПОРІЗЬКОГО КРАЮ ПЕРІОДУ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ.....	14
6. Асадзаде Р.Ф. ХУДОЖЕСТВЕННОЕ ПЕРЕОСМЫСЛЕНИЕ СВОБОДЫ ВЫБОРА ЛЮБВИ В ТВОРЧЕСТВЕ Ф.САГАН И В.ТОКАРЕВОЙ ПОЗДНЕГО ПЕРИОДА	17
7. Асян Л.Л. ДИРИГЕНТСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ВОЛОДИМИРА ВАСИЛЕВИЧА ЯК ЕТНОКУЛЬТУРНИЙ ФЕНОМЕН ЛЬВІВСЬКОЇ МУЗИЧНО-ВИКОНАВСЬКОЇ ШКОЛИ	20
8. Ачкеева О.В. ОСОБЕННОСТИ ТЕХНИЧЕСКИХ ПРИЕМОВ В ЭСТРАДНО-ДЖАЗОВОМ ВОКАЛЕ.....	22
9. Бабакова А.В. ЗМІСТ ДИРИГЕНТСЬКО-ХОРОВОЇ ОСВІТИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИКИ В УКРАЇНІ.	25
10. Багрій Т.Є. ПРОФЕСІЙНЕ САМОВДОСКОНАЛЕННЯ МУЗИКАНТА-ПЕДАГОГА В ПРОЦЕСІ ДИРИГЕНТСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ	27
11. Варнавська Л.І. КОМП'ЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ В МИСТЕЦЬКО-ПЕДАГОГІЧНІЙ ОСВІТІ	28
12. Василенко Л. М. ПРОБЛЕМА ГЕДОНИСТИЧНОГО СПРЯМУВАННЯ ВОКАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ	30
13. Власенко Е.А. ОСОБЛИВОСТІ ДІАЛОГІЧНОСТІ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ МИСТЕЦЬКОГО ПРОФІЛЮ	32
14. Врубель Г.В. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЕМПАТІЇ У МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	34
15. Гопка О.В. СИСТЕМНІСТЬ ЯК ЧИННИК ПРОФЕСІЙНОГО ОПАНУВАННЯ КУЛЬТУРИ ВОКАЛЬНОГО ВИКОНАВСТВА	36
16. Гулеско І.І. КУЛЬТУРОЛОГІЧНО-ОСВІТНІ ВИМІРИ СУЧASNОЇ ІНФОРМАЦІЙНО-МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ	38
17. Демент'єва А.Е ЗМІСТ СУЧASNОЇ ВОКАЛЬНО-ХОРОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО МУЗИКАНТА-ПЕДАГОГА	40
18. Хе Івень ОСОБЛИВОСТІ МУЗИЧНОГО ІНТОНУВАННЯ У ВИКОНАВСЬКІЙ ПРАКТИЦІ СТУДЕНТІВ ІЗ КИТАЮ	42
19. Ігнатенко Н.В. ПЕДАГОГІЧНЕ ТЕСТУВАННЯ В СИСТЕМІ ОРГАНІЗАЦІЇ КОНТРОЛЮ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ	43
20. Карельська Є. КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ ПРОСТІР МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В КОНТЕКСТІ МЕТОДОЛОГІЧНОГО ЗБАГАЧЕННЯ МУЗИКОЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	46
21. Катюха С.М. ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ	48

22. Квєтков М.М. МУЗИЧНИЙ ПРОФЕСІОНАЛІЗМ ЯК ДЖЕРЕЛО КУЛЬТУРТОВОРЕННЯ	50	43. Ратко М.В. ЕСТЕТИЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ ЯК ЧИННИК ГАРМОНІЙНОГО РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ	94
23. Коваленко Л.В. ПРОБЛЕМА КОНЦЕРТНО-СЦЕНІЧНОЇ ВИТРИМКИ У ВІТЧИЗНЯНІЙ ТА ЗАРУБІЖНІЙ НАУКОВІЙ ЛІТЕРАТУРІ	52	44. Ржевська М. Ю. МИХАЙЛО ЧЕМБЕРЖІ – ТЕОРЕТИК І ОРГАНІЗАТОР ПРОФЕСІЙНОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ	96
24. Кононіхін В.П. РОЛЬ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ-МУЗИКАНТІВ.....	54	45. Ришкевич О.В. СОВРЕМЕННЫЕ ТРЕБОВАНИЯ К МУЗЫКАЛЬНО-ИСПОЛНИТЕЛЬСКОЙ ПОДГОТОВКИ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ МУЗЫКАЛЬНОГО ИСКУССТВА	99
25. Кулакевич О.А. СТРУКТУРА ОРГАНІЗАЦІЇ СТУДЕНТСЬКОГО ХОРОВОГО КОЛЕКТИВУ	56.	46. Романцова С.О. Романцов С.С. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ МУЗИЧНО-РИТМІЧНОГО ВІДЧУТТЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ НА ЗАНЯТТЯХ З РИТМІКІ	100
26. Латишева Т.В. НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПЕДАГОГІКИ СПІВРОБІТНИЦТВА У МУЗИЧНОМУ СТАНОВЛЕННІ УЧНІВ ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ ТЕХНІЧНИХ ЛІЦЕЙ	57	47. Савлук І.В. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ВІКОНАВСЬКОГО ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ МАЙБУНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ	103
27. Лисенко Я.О. МУЗИЧНЕ ПРОСВІТНИЦТВО ДНІПРОПЕТРОВЩИНИ У 50 - 70-Х РОКАХ ХХ СТОЛІТтя	59	48. Сегеда Н.А. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ЛЮДИНОЦЕНТРОВАНОЇ КУЛЬТУРОВІДПОВІДНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ МАЙБУТНІХ ВІКЛАДАЧІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ТА ХОРЕОГРАФІЇ	105
28. Матвеєва О. В. РЕАЛІЗАЦІЯ ПОТЕНЦІАЛУ ДИСЦИПЛІНИ "ПОСТАНОВКА ГОЛОСУ" У ЕСТЕТИЧНОМУ ВИХОВАННІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА У КОНТЕКСТІ МОЛДАВСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ КУЛЬТУРНИХ ВЗАЄМИН	62	49. Солодовнік Л.В. КУЛЬТУРОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ МЕТОДОЛОГІЇ ПІЗНАННЯ В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ СВІТОГЛЯДНО-ВИХОВНОЇ МОДЕЛІ МУЗИЧНО-МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ	108
29. Мартинюк А.К. ТВОРЧА СПАДЩИНА ЮНА І ДОЙНИ АЛДЯ-ТЕОДОРОВИЧІВ У КОНТЕКСТІ МОЛДАВСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ КУЛЬТУРНИХ ВЗАЄМИН	64	50. Сопіна Я.В. Стотика І.Г. ГОТОВНІСТЬ ВІКЛАДАЧІВ ДО ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	110
30. Мартинюк Т.В. КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ЄВГЕНІЇ УРСУ НА ПЕРЕТИНІ ХХ-ХІ СТОЛІТЬ	66	51. Таравська Я.В. Гудзь В.В. ОСОБЛИВОСТІ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ХУДОЖНЬОЇ КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ	112
31. Мережева Л.Ф. ФЕНОМЕН ДИРИГЕНТСЬКО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ТЕХНІКИ ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	69	52. Федоров М.П. Федорова О.В. СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ ПІДГОТОВКИ ТВОРЧОГО ПЕДАГОГА-ВИХОВАТЕЛЯ ДО РОБОТИ З ОБДАРОВАНИМИ ДІТЯМИ	114
32. Міронов В.В. СТАНОВЛЕННЯ АРХІВНО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ГАЛУЗІ ТЕАТРОЗНАВЧОЇ УКРАЇНСТВИ	71	53. Харченко Ю.Т. ФОРМУВАННЯ ОСНОВ ПЕДАГОГІЧНОЇ ІМПРОВІЗАЦІЇ В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	118
33. Мітсева А.М. ДИРИГЕНТСЬКА КОМПЕТЕНЦІЯ У СТРУКТУРІ МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	74	54. Чжан Цзяннань ТЕМБРОВО-АКУСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ САКСОФОНА В РОЗВИТКУ КУЛЬТУРИ ГРИ НА ДУХОВИХ ІНСТРУМЕНТАХ XIX СТОЛІТтя	120
34. Мітлицька В.А. Черняк є.Б. КАМЕРНО-ІНСТРУМЕНТАЛЬНЕ АНСАМБЛЕВЕ ВІКОНАВСТВО КАТЕРИНОСЛАВЩИНИ СЕРЕДINI XIX – ПОЧАТКУ XX СТ	76	55. Чембержі М. І. ДО ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ КОМПОЗИТОРІВ В СУЧASNІХ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ УМОВАХ	123
35. Міщенко С.П. ЧИТАННЯ НОТ З ЛИСТА – НЕОБХІДНА НАВІЧКА КОНЦЕРТМЕЙСТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	79	56. Червонська Л.М. Палагнюк О.І. РОЗВИТОК СПІВАЦЬКОГО ГОЛОСУ УЧНІВ СТАРШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	125
36. Назаренко І.М. ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ АКТИВНОСТІ ШКОЛЯРІВ У ПРОЦЕСІ ВІКОНАВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА УРОКАХ МУЗИКИ	80	57. Ли Чжаофен ПСИХО-БІОЛОГІЧНА СУТНІСТЬ ПІЗНАВАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ	127
37. Панченко Г.П. ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ВІКОРИСТАННЯ ЕСТЕТОТЕРАПІЇ У ПЕДАГОГІЧНОМУ ПРОЦЕСІ	82	58. Чиркова С.В. ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ УЧНІВ НА УРОКАХ ХУДОЖНЬОЇ КУЛЬТУРИ	130
38. Переверзєва О.В. ПОЛІФУНКЦІОНАЛЬНІСТЬ КОНЦЕРТМЕЙСТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ШКОЛІ МИСТЕЦТВ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	84	59. Чорна Н.Б. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ДО ПРОФЕСІЙНОГО САМОРОЗВИТКУ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МИСТЕЦЬКИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	132
39. Підварко Т.О. ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ МУЗИЧНО-ВІКОНАВСЬКОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИКИ	86		
40. Покатильська Г.В. РОЛЬ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У САМОСТІЙНІЙ РОБОТІ СТУДЕНТІВ	88		
41. Приходько Л.О. СУТНІСТЬ ТА СТРУКТУРА ХУДОЖНІХ СМАКІВ СТАРШОКЛАСНИКІВ	90		
42. Пушкарюк С.Т. СТАНОВЛЕННЯ МИСТЕЦТВА ХОРОВОГО СПІВУ НА ДНІПРОПЕТРОВЩИНІ	92		

стверджувати, що неодмінною характерною ознакою професійного хорового мистецтва є застосування методу розбудови художньої композиції, базованого на потенціях до розвитку та перетворень, притаманних не тільки звуковому матеріалу, а й змістовним компонентів твору, які у системі музичної культури загалом, і хорового виконавства.

Важливими елементами музично-професійної культури є не тільки збереження творів і письмових свідчень про виконавців, манеру гри на окремих інструментах, а й, здавалося б, незначні факти з музичного життя країн, окремих регіонів, великих міст, містечок та селищ.

Відтак, маємо всі підстави стверджувати, що реальністю професійного хорового мистецтва і його найважливішими культурно творчими чинниками у майбутньому продовжують залишатися яскраві творчі індивідуальності, осередки культивування музики, засоби та місця передачі практичного досвіду, збереження традицій.

Коваленко Л.В.

концертмейстер кафедри теорії і методики музичної освіти та хореографії
Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана
Хмельницького

ПРОБЛЕМА КОНЦЕРТНО-СЦЕНІЧНОЇ ВИТРИМКИ У ВІТЧИЗНЯНІЙ ТА ЗАРУБІЖНІЙ НАУКОВІЙ ЛІТЕРАТУРІ

Складність вирішення проблеми розвитку концертно-сценічної витримки полягає в тому, що практична фахова підготовка майбутніх учителів музики за своїм змістом є поліфункціональною і професійні якості студентів передбачають наявність цілого комплексу загальнопедагогічних, психологічних, музично-естетичних знань та сформованість різноманітних музично-виконавських умінь (інструментальних, хормейстерських, вокальних тощо).

У науковому доробку психологів педагогів-музикантів, музикознавців Л. Бочкарьова, О. Готсдинера, Г. Когана, Г. Нейгауза, В. Петрушина, С. Савшинського та інших відповідними синонімічними значеннями названої проблеми виступають визначення "естрадне хвилювання", "страх сцени", "формування оптимального сценічного стану", "сценічна саморегуляція", "формування готовності до виступу" тощо. При всьому розмаїтті визначень, суть проблеми залишається постійною – наявність стресового протиріччя у музично-виконавській діяльності. З одного боку, публічний концертний виступ

завжди залишається змістом, бажаною метою будь якого виконавського мистецтва, засобом самореалізації музиканта, з іншого боку, руйнуючий вплив стресових факторів досягає максимальної сили саме в концертно-сценічних умовах.

У процесі визначення змісту поняття "сценічна витримка" за допомогою аналізу та сумарного поєднання змістів вербалних одиниць, що входять до його складу ми отримали наступне:

а) сценічний (у значенні сценічної дії) - змістове наповнення сценічної дії, яке залежить від володіння виконавцем сценічної майстерністю та опосередковане його минулим життєвим досвідом

б) витримка – психофізіологічний стан людського організму, котрий характеризується гармонічною збалансованістю фізіологічної зручності та психоемоційного комфорту, є показником фізичного здоров'я (чи нездужання) людини.

Проаналізувавши вказане вище, ми сформулювали робоче визначення сценічної витримки майбутнього педагога-музиканта як стану збалансованої психологічної та фізичної готовності до створення індивідуальної інтерпретації музичного твору та досконале донесення її до слухацької аудиторії у процесі концертного виступу.

Як відзначають науковці, музикант на сцені знаходиться під подвійним тиском стресових факторів підсумкового виступу та публічності, тому будь-який сценічний виступ може розглядатися як підсумкова діяльність у екстремальних умовах. Кожен з митців підкреслює свою грань у визначені причин успішності чи неуспішності концертно-сценічної діяльності К.С.Станіславський вважав причиною хвилювання підвищену самозакоханість і гордість виконавця, який не отримав підтвердження. Г.М.Коган розглядав перебільшенну скромність і невіру в свої здібності як перепону до впевненості у сценічному виконанні.

Причини сценічного стресу відносяться до глибинних, смислотворчих процесів особистісного становлення музиканта. Тут ми можемо спостерігати наступні протиріччя:

- 1) особливості професійної мотивації, рання професіоналізація і в той же час інфантильність студентів педагогічно-мистецьких факультетів.
- 2) надвисокі вимоги як від зовнішніх "інших" (як правило педагогів та батьків), так і нереалістично високий рівень внутрішніх домагань.

Віднайдення необхідного емоційного балансу співіснує з проблемою творчої та "сценічної переконаності", що забезпечує оптимальний ступінь занурення свідомості музиканта в емоційно-художній контекст та обумовлює

сценічні впевненість та переконливість артиста, тобто впевненість у правильності того, що він робить на сцені (за Б.Захавою це визначається як "сценічна віра").

Проаналізувавши викладене вище, ми можемо орієнтовно визначити структуру сценічної витримки музиканта-виконавця: когнітивний компонент передбачає знання про методи, зміст та засоби виконавської діяльності музиканта-піаніста (обмеження водимо відповідно до проблематики); психічні процеси, які супроводжують публічне (тобто сценічне) виконання музичних творів; музичне мислення; емоційно-вольовий компонент містить уміння і навички саморегуляції, та самовиявлення виконавського задуму під час публічного виступу; діяльнісно-творчий компонент передбачає володіння виконавською технологією та доцільним її використанням у створенні та втіленні художнього образу; особистісний компонент – включає музичні здібності, музичність, творчу уяву, індивідуальний виконавський тезаурус та розвинений музично-сценічний досвід.

Кононихін В.П.

викладач кафедри оркестрових інструментів і музичного мистецтва естради
Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана
Хмельницького

РОЛЬ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ-МУЗИКАНТІВ

Сучасний етап розвитку культури характеризується низкою кризових феноменів і тенденцій як національно-культурного так і глобального масштабу. Сюди передусім можна віднести так звану кризу "технократичної домінанти" та, як її наслідок, і екологічну кризу. Загрозливих показників набуває криза духовності загалом, та такі її окремі прояви, як дегуманізація суспільного буття, занепінення особистісних властивостей людини, криза соціалізації особи, зниження соціально-рольової активності індивіда, девальвація інтелектуальної діяльності, глобальна освітня криза тощо [1; 3].

Уважне вивчення розвитку культури відкриває додаткові можливості встановлення й обґрунтування принципових залежностей між специфікою світосприйняття людини та конкретно-історичною епоховою її культурного буття. Можна навести багато прикладів, які образи або емоції виникають у людини, коли вона, наприклад слухає музику тієї чи іншої епохи, тут слід зазначити, що у підготовленої людини (людини всебічно розвиненої) будуть одні образи та емоції, а у людини непідготовленої (з вузьким світоглядом) або підготовленої в

іншому суспільному середовищі, будуть виникати зовсім інші образи та емоції, а, можливо, й відсутні зовсім.

Одним з ефективних чинників виходу з такого культурно-кризового стану є, на нашу думку, постать вчителя, її важлива роль прослідковується у всі часи розвитку людської спільноти.

Громадськість делегує вчителю відповідальне завдання передавати підростаючому поколінню безцінні зерна знань всесвітнього досвіду людства, накопиченого у процесі тисячолітніх спостережень і експериментів, боротьби думок і жертв в ім'я істини. Найважливіші знання покликані до життя, це знання, які набуті у процесі еволюції людства необхідні і сьогодні. Вони являють собою великий спадок і послання людства, як минулих поколінь, так і досягнень сьогодення.

Теоретично, музиканту необхідно самому акумулювати в собі естетичні досягнення людства в історії і сьогодення, постійно бути на вістрі досягнень естетики і науки свого часу, як, наприклад, М. Глінка, в свій час, під впливом досягнень у розвитку транспорту написав "Попутну пісню".

Також необхідно бути уважним стосовно підбору репертуару, прислухатись до порад вчителя, взяти собі за правило: об'єм класичної музики повинен складати не менше 50%; 25-30% - народної і 20-25% сучасної та інших напрямків.

Наш час ознаменовано кардинальними зрушеннями у культурі, науці, освіті, на величезній соціальній арені, зміною системи цінностей, світосприйняття і глибокій культурній трансформації. На зміну механічному світосприйняттю настає розуміння життя, природи і суспільства з більшою глибиною і єдністю. Спостерігається прискорення інтегративних тенденцій, що проявляється у процесі глобалізації усіх сфер життя суспільства. Нове сприйняття реальності має великий вплив на всі сфери культури і освіти, науки і громадського життя.

Координальні зміни у сучасному суспільстві вимагають концептуальних змін і процесу навчання, новітніх, системних рішень в організації структури і змісту освіти. У наш час активно проводяться пошуки нових педагогічних підходів і правил, завдяки яким з'явиться можливість надати динаміку розвитку педагогіці ХХІ століття.

ЛІТЕРАТУРА

1. Богуцький Ю.П. Самоорганізація культури: онтологія, динаміка, перспективи / Ю.П.Богуцький. - К.: Веселка, 2008. – с.6
2. Михайлов Б. Петроглифы Каменной могилы: семантика, хронология, интерпретация / Б.Михайлов. - Запорожье: Дикое поле, 1999. – С.6-12.